



Dana 06. 07. 2024. Jutarnji list objavio je članak pod pretencioznim uvodnim naslovom „Analiza Manjkavi postupci procjene utjecaja na okoliš“ i glavnim naslovom „Između interesa investitora i očuvanja prirode država, izgleda, NEMA PUNO DILEMA“ potpisan od novinarkе Vedrane Simičević.

Članak se prema izjavi novinarkе na kraju teksta, bazira na doprinosima po njoj izabраниh konzultanata gotovo isključivo iz redova udruga civilnog društva.

Iako pozdravljamo odabranu temu koja bi se trebala baviti problemima postupaka zaštite prirode i okoliša ipak na možemo a da ne komentiramo nekritičko i neprofesionalno generaliziranje paušalnih stavova iznesenih u članku.

Naime, iznose se 3 (tri) postupka provedenog postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš (PUO) i to za:

- a. He Lešće na rijeci Dobri postupak proveden 1986. godine; primjedba ide na priznavanje zastarjelog postupka PUO pri ishođenju drugih dozvola koje prethode građenju. Kako Studija nije javno dostupna nije jasno da li je konzultiran ovlaštenik koji je izradio Studiju.
- b. Projekt „Kamp Brkač“ postupak proveden 2008. godine. Primjedba je da je promijenjen predsjednik povjerenstva u tijeku postupaka s time da se ne navode razlozi te promjene i da li je ona bila bitna za donošenje konačne odluke.
- c. VE Krš Pađene; osnovni postupak proveden 2007. godine a Ocjena potrebi procjene 2017. godine. Primjedba se odnosi na nepriznavanje struke i poništavanje rješenja iz postupka OPUO kojim se nalaže provedba novog postupka PUO i postupka Glavne ocjene utjecaja na Ekološku mrežu te na netransparentnost samog postupka

Osim ova tri primjera vezana uz postupak PUO navode se i dva primjera ocjene o potrebi procjene za koje je izdano Rješenje da nije potrebno provoditi cjelovitih postupaka zaštite okoliša i prirode:

- d. Zahvat iskopavanja 400.000 m³ iz rijeke Drava i
- e. Projekt Vrataruša II.

Iz iznesenih primjera kao i samog teksta može se zaključiti da se većina negativnih komentara odnosi na kvalitetu i nepristranost nadležnih postupaka te na kvalitetu i kompetencije članova povjerenstva koji ocjenjuju Studije.

Međutim dodatno na temelju navedenih primjera novinarka iznosi/prenosi paušalnu tvrdnju da su tvrtke koje izrađuju Studije, a bira ih investitor, prisiljene da idu na ruku tom investitoru i to na uštrb objektivnosti i kvalitete. Kao argument navodi se podatak da je u promatranom razdoblju samo 1-4 posto projekata ocijenjeno neprihvatljivim za okoliš.

Držimo da su u članku iznesene teme i problematika koja svakako zahtjeva kako je i Jutarnji list dao naslov; Analizu postupaka procjene utjecaja na okoliš. I HUSZPO drži da je konačno potrebno otvoriti transparentan razgovor i konzultacije o dosadašnjim (od 1984 kad je izišao prvi Pravilnik) iskustvima provedbe postupaka zaštite okoliša i prirode. Međutim, takva sveobuhvatna analiza ne podrazumijeva jednostrano prenošenje stavova i davanje paušalnih ocjena kako je to napravljano u predmetnom članku, već sagledavanje problematike iz više kuteva.

Bez namjere da na ovom mjestu ulazimo u širu polemiku osvrnut ćemo se na tvrdnju da je prema iznesenom mišljenju samo mali broj projekata ocijenjen neprihvatljivim za okoliš ili je Studija ocijenjena kao necjelovita i neutemeljena. Kad se barata s tim podacima treba nešto znati i o načinu i svrsi provedbe predmetnih postupaka. Postupkom Strateške procjene već se na razini izrade plana



HUSZPO

HRVATSKA UDRUGA STRUČNJAKA
ZAŠTITE PRIRODE I OKOLIŠA

administrativne jedinice ovlaštenik ukazuje na potrebu ne unošenja u plan projekata koji bi mogli u konačnici imati neprihvatljiv negativan utjecaj na okoliš. Nadalje ozbiljni ovlaštenici tijekom izrade Studije i razvoja projekta upozoravaju nositelja zahvata na moguće konflikte s okolišem te se takva rješenja niti ne unose/obrađuju u studijama. Ako se postupak procjene utjecaja na okoliš (PUO) promatra isključivo kroz prizmu prolaznosti ili ne prolaznosti projekta, bez da se uzmu u obzir sve prethodne korekcije projekta s okolišne strane (npr. smanjenje površine, izmicanje trase, odabir tehnologije) tada smatramo da se, u najmanju ruku, dobiva kriva slika o radu ovlaštenika i provedbi postupaka procjene utjecaja na okoliš.

Mi kao HUSZPO naglašeno se protivimo da je jedini kriterij pri izboru ovlaštenika najniža cijena, jer takav izbor često vodi u loše izrađene Studije koje povjerenstva često propuštaju ili traže beskonačne dorade.

Politika HUSZPO je stalno jačanje vlastitih kompetencija i kvalitete i očekujemo da će se ti napori i cijeliti na tržištu. Naravno da i druge strane postupcima moraju aktivnije raditi na jačanju svojih kapaciteta i kompetencija.

Zaključno, pozdravljamo i zalažemo se za transparentni dijalog svih zainteresiranih strana u svrhu dodatnog unaprjeđenja postupka procjene utjecaja na okoliš, jer je to jedan od osnovnih instrumenata koji se osigurava održivi razvoj.

Predsjednik Upravnog odbora HUSZPO

Dr.sc. Nenad Mikulić